

Члан 4

Припаднику индустриско-заводске народне милиције за пожељан, самопрепоран и изванредан рад у служби завода, установе или предузећа може надлежни старешина, поред припадности из чл. 2 и 3 овог правилника у сагласности с административно-оперативним руководиоцем, дати и посебну награду.

Члан 5

Припаднику индустриско-заводске народне милиције припада на свако дете додатак од 175— динара месечно, према постојећим општим прописима.

Члан 6

Припаднику индустриско-заводске народне милиције, поред месечних припадности предвиђених овим правилником, обавезно је предузеће, завод или установа, код кога се налази у служби, дати бесплатно годишње један пар одела, један пар обуће, два пара рубља, као и један шињел за три године, према прописима о униформи индустриско-заводске народне милиције.

Члан 7

Основна месечна плата припадника индустриско-заводске народне милиције, предвиђена овим правилником, одређиваће се споразумно уговором између надлежног руководиоца предузећа, завода или установе и лица које ступа у индустриско-заводску народну милицију.

Члан 8

Припадницима индустриско-заводске народне милиције припадају месечне припадности од дана ступања на дужност.

Исплата припадности врши се унапред почетком месеца.

Члан 9

Припадници индустриско-заводске народне милиције могу добити плаћено одсуство по приватном послу највише до седам дана у једној календарској години које се не урачунава у годишњи одмор.

Члан 10

Припаднику индустриско-заводске народне милиције који је удаљен од дужности исплаћује се за то време једна трећина чистих припадности почев од првог наредног месеца по доношењу решења о удаљењу од дужности.

Ако суспендовани припадник индустриско-заводске народне милиције има породицу на издржавање исплаћује му се половина чистих припадности с додатком на децу.

Припаднику индустриско-заводске народне милиције враћају се обустављење припадности после укидања суспензије: у случају ако је правоснажним одлуком суда ослобођен односно ако је решењем надлежног државног органа пуштен из притвора или истражног затвора, или је кривични односно дисциплински поступак против њега обустављен, као и у случају ако је надлежни старешина донео решење којим се помишљава решење о удаљењу од дужности.

За време издржавања казне лишења слободне припаднику индустриско-заводске народне милиције не припадају припадности.

Члан 11

Припадности по овом правилнику, исплаћиваће се од 1 августа 1948. године.

Члан 12

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“.

Бр. 2207

4 августа 1948 године

Београд

Министар унутрашњих послова,
Александар Ранковић, с. р.

Сагласан,
Министар рада,
Љубчо Арсов, с. р.

585.

На основу чл. 16 Закона о инспекцији рада прописујем

П РА В И Л Н И К

О ХИГИЈЕНСКИМ И ТЕХНИЧКИМ ЗАШТИТНИМ МЕРАМА ПРИ РАДУ У КАМЕНОЛОМНИМА И ЦИГЛАНАМА КАО И КОД ВАЂЕЊА ГЛИНЕ, ПЕСКА И ШЉУНКА

I. — Опште одредбе

Члан 1

У циљу обезбеђења сигурности рада и побољшања радних услова код вађења камена, глине, песка и шљунка, као и при обради камена и изради цигле примењиваће се прописи овог правилника.

II. — Одрртање неупотребљивог материјала са корисног лежишта

Члан 2

Пре почетка радова на вађењу камена и копању глине, песка и шљунка, површински неупотребљиви материјал над корисним лежиштем мора се одгрнути и отстранити.

Са напредовањем вађења поменутог корисног стања неупотребљиви материјал мора се претходно постепено одгртати и отстранјавати.

Члан 3

Ширина одгрнуте површине над корисним лежиштем, које се откопава, мора код расстресаних (сипких) наслага материјала бити најмање за 1,5 м већа од дебљине неупотребљиве наслага.

Члан 4

Одгртање неупотребљиве наслага мора се вршити одозго на доле, а под нагибом који одговара чврстоћи материјала који се одгрће.

Ако је наслага материјала на површини тако дебела и таквог састава да би се могао одржавати и при природном нагибу услед спољних утицаја (штреса при минирању, после јавних кишна итд.), откопавање се мора вршити у стожима.

Поткопавање је забрањено.

Члан 5

Висину и ширину појединих стажа треба с обзиром на састав материјала тако подесити, да би се поуздано спречило копавање или одржавање материјала на ниже стаже.

Имењу појединих етажа мора постојати пролаз за особље (степенице, серпентине и слично).

Члан 6

Код багеровања кашиком висина етажа не сме бити већа него што може грабити багер. Почетак багеровања и помицање вагонета као и самог багера треба оглашавати сигналом. У подручју радног до- машаја багера нико се не сме налазити за време багеровања.

За рад са багерима, булдожерима и сличним машинама предузећа ће издати потребна улутства, која ће доставити надлежној инспекцији рада на сагласност.

Члан 7

Ако је материјал неупотребљиве наслагте ослон клизању или се налази на стрним нагибима, најнижа етажа којом је откривено корисно лежиште ог- радиће те заштитним видом од камена, дрвета или пружа. У тако огрђене заштитне појасе стока се не сме пуштати, да не би изазивала котрљање ка- мена на радилиште.

Код клизавног терена нагиби етажа треба да су благи, а етаже сразмерно ниске и довољно широке. Код опасног терена треба на подесан начин одво- њавати клизаве површине.

После јачих оборина, као и за време отапања снега и леда одлебане и опасна маса мора се бла- говремено отстранити на местима где се може оче- кивати или је већ утврђено клизање.

Члан 8

Кад се одретањем покроба дође у близину же- лезнице, друмова, зграда и потока између ових и горњег руба откопа мора се оставити довољно ши- рок металнут заштитни појас, како не би био угро- жен саобраћај, зграда, односно рад услед провале воде или клизања земље.

Нагиб завршног откопа заштитног појаса мора бити под природним углом. Нијом случају овај от- коп не сме остати окопит. Код непоузданог изгери- јаца завршни откоп треба засадити врбом, обложити бусењем или осигурати на који други подесан начин.

Члан 9

Код смештаја неупотребљивог материјала на одређено место (јаловиште) треба пазити да угао нагиба страна јаловишта одговара својствима не- употребљивог материјала.

Подножје јаловишта мора да буде најмање 5 м удаљено од железница, комуникација и текућих вода.

Треба обратити пажњу одвођењу кишнице од јаловишта.

III. — Вађење камена

Члан 10

Камен се мора увек водити одозго на доле, и то, по правилу, у етажама.

Окошта висина етажа, по правилу, има да се креће до 8 м водени при том рачуна о геолошким особинама радног подручја, чврстоћи стена, начину рада као и осталим месним приликама.

Кад се вади камен који је једар и који се појав- љује у дебелим наслагама, етаже могу бити више но код растреситог камена и лакших наслага, код којих се има вршити вађење ниским етажама.

Кад је камен услојен, смер искориставања ка- мена треба одабрати тако, да евентуално кли- зање или одроњавање камена не би угрозило рад- нике.

Члан 11

Кад се одређује висина и ширина етажа, мора се водити рачуна о томе да нагиб етажа одговара осо- бинама камена и да нијом случају не буде већи од 75°. Код растреситог стена нагиб откопа не сме да буде већи од 45°.

Ширина етажа мора да буде једнака најмање половини висине етажа, а нијом случају не сме бити мања од 1,5 м.

Отступања у погледу висине и ширине етажа одобрава или одређује надлежна инспекција рада.

Члан 12

Ако се на етажама обрађује камен, нарочито ако се ваде и обрађују већи комади камена, ширину етажа треба повећати тако, да се на њима могу обав- љати послови без опасности по раднике (класање, тупљење камена, утовар, превоз итд.).

Када има више етажа, мора се обезбедити сигу- ран саобраћај између појединих етажа и радили- шта помоћу серпентина, ископаних степеница (по потреби и са оградом за придржавање) или помоћу прописних лестава или слично.

Члан 13

При раду на горњим деловима етажа са стрним нагибом, као и код прегледа радилишта и одбијања лабавих партија камена, радници морају бити везани или бар имати при руци заштитног уке.

Крајеви таквих укета морају бити поуздано причвршћени.

Члан 14

Употреба висећих скела дозвољена је само изу- зетно, ако је стена поуздано и чврсто. Скеле морају бити солидно конструисане, сигурно причвршћене и морају се сваког дана прегледати.

На скелама мора бити стално и видно истакнута ознака о највећем дозвољеном броју људи који сме- ју радити на скели, као и о најмањој дозвољеној дебелини укета.

Свака висећа скела мора бити тако осигурана, да се не љуље при раду.

Члан 15

Кад се вртине (рупе) за латуме (винце) бушења- шински компарираним ваздухом, мора се гумено црево чврсто прикључити на доводну цев ваздуха, да овај не би одбачено црево и да одбачено црево или млаз ваздуха не би повредио раднике, кад се отвори славица. Гумено црево спојено са доводном цеву мора се неколико секунди продувати пре но што се прикључи на бушаћу машину да би се отстра- нила накупљена вода у цеву као и камена прашина из црева.

Кад треба комачити длето, подмазати или пре- гледати бушаћу машину итд., претходно треба за- творити славицу на доводној ваздушној цеву и на подесан начин испустити ваздух из црева.

После завршеног бушења отвор за прикључак гуменог црева на бушаћу машину мора се зачепити и машина правилно поставити или обесити да у њу, не би упадали одломци или прашина од камена.

IV. — Вађење (копање) глине, песка и шљунка

Члан 16

Копање глине, песка и шљунка мора се вршити одозго на доле, а под нагибом који одговара чврстоћи материјала који се копа.

Код откопа са већом дубином, копања се мора вршити у облику степеница. Поједине степенице не смеју прећи висину од 2 м. Ширина појединих степеница не сме бити мања од 2 м, а код растреситог материјала који се одроњава, ширина степеница мора бити толика, да после одроњавања остане још довољно ширине за слободан пролаз.

Члан 17

Код вађења глине, песка и шљунка батеровањем морају се применити одредбе члана 6 овог правилника.

Члан 18

Приступ и саобраћај између појединих степеница откопа мора се вршити помоћу прописних лестова или ископаном степеништем.

V. — Заједничке одредбе за вађење камена, копање глине, песка и шљунка

Члан 19

Ако у налазишту стења (камена, глине, песка и шљунка) има неупотребљивих партија, ове се могу оставити неизважене само у случајевима, кад су довољно дебеле (моћне) и кад се не може очекивати да би се могле одронити. У противном случају такве неупотребљиве партије стења треба отстранити.

Члан 20

Забрањено је вађење стења поткопавањем.

Члан 21

Ноћу као и за време густе магле и невремена рад на одртању и вађењу стења мора се прекинути. Изузетно ноћу се може радити само под јаким осветљењем.

Члан 22

Радници запослени на вађењу стења морају на радилиштима бити тако распоређени, да не раде једни изнад других.

Члан 23

Надзорни органи или друга поуздана лица, која одреди одговорни технички руководилац, морају прегледати сва радилишта и то сваког дана пре почетка рада, а по потреби и чешће за време рада, затим после киша, при насталом мразу и отапању снега и леда, као и после јачег минарања и дужег прекида рада.

Ако прети опасност од одроњавања стења, олабављене партије морају се одмах отстранити. У случају потребе рад на угроженим местима има се обуставити, док се не отклони опасност. Лабаве партије стења морају се отстранити одозго на доле.

Члан 24

Кад се услед обуставе рада или других разлога престане са вађењем, треба завршно радилиште уре-

дити и оставити степеничастро да се спречи одроњавање материјала и стења. Нагиб се мора одредити према врсти материјала.

Дозвољено је оставити окомит завршни откоп, ако је стење једнолично, чврсто и тако лежи да није вероватно да би се могло одвалити.

Члан 25

Опасна места у каменоломима и откопима другог стења морају се сигурно оградити и на предским местима истаћи табле са упозорењем.

Члан 26

У каменоломима и откопима другог стења, који леже на брдским обронцима тако да би кишница или вода при топљењу снега могла проузроковати одроњавање, морају се предузети потребне мере за одвођење воде.

Члан 27

Каменоломе као и откопе другог стења треба на поуздани начин оградити, да у њих не би ишли људи или стока.

Начин ограђивања треба подесити према положају места, на коме се врши вађење и његовој околини.

Члан 28

Лица, која ваде камен или копају глину, песок и шљунак, морају обављати тај посао обувена нарочито због опасности од занкастомназе и др.

Члан 29

Ако се копањем глине, песка и шљунка стварају јаме у којима се задржава вода дужи од две недеље, морају се предузети потребне мере да се спречи множење комараца на пример употребом разних дезинсекционих средстава, теђењем рибица — гамбузија и др.

VI. — Превоз материјала и корисног стења

Члан 30

Све пруге за превоз материјала и корисног стења морају се изградити на довољном отстојању од ивица обронака и одржавати у добром стању. Јачина шина мора одговарати терету који се превози.

Шине (трамнице) морају бити добро причвршћене за прагове, а код главних одвозних пруга, као и на косинама међусобно спојене помоћу везица.

Код постављања пруга треба избегавати веће нагибе и нагле промене нагиба, као и оштре завоје.

Члан 31

Вагонети морају бити тако конструисани да руковање њима није опасно. Употреба неисправних вагонета је забрањена.

Вагонети, уређени за превртање кошера, морају бити тако конструисани, да се кошери при кретању не љуљају, а при превртању не искачу из својих лежишта.

Члан 32

Кад се два или више вагонета возе заједно, морају бити међусобно добро укупчани. Кошче морају бити такве да се не могу саме од себе откачити. По земљи вући, ни записати за земљу. Вагонети се смеју прикочавати само са стране кад мирују.

Члан 33

Колосек се мора тако поставити, да при кретању вагонети буду најмање 0,70 м удаљени од било каквог сталног или покретног објекта поред колосека.

Вагонети се смејутоварити само до дозвољеног оптерећења и дозвољене висине тако, да наговарени материјал не може из њих испадати при превозу.

Члан 34

Код колосека са слабим нагибом вагонети се смеју спуштати својом властитом тежином само појединачно, и то само ако су снабдевени са сигурном кочницом којом се може лако руковати. Лице, које се вози на вагонету, мора стајети на задњој страни према смеру вожње.

Код колосека, чији је нагиб већи од 3° по правилу, вагонети се смеју спуштати само помоћу засебних уређаја за спуштање вагонета.

Члан 35

Ако се вагонети покрету људском снагом, радници их не смеју вући, већ их морају гурати.

Ако се за превоз вагонета употребљава запрежна стока, за вучу вагонета мора се употребљавати ланац или уже тако дугачко, да стока буде најмање 2,5 м далеко од вагонета.

Запрежна стока мора се увек водити, и то по могућности идући поред колосека, а тамо где то услови захтевају (при узбрдци) и терати.

Ако запрежна стока иде средином колосека, треба на насути земљом, песком или сличним материјалом, тако да се не виде претови.

Члан 36

За време превоза отстојање између појединих вагонета код пруга без нагиба не сме бити мање од 10 м, а код пруга са нагибом, где вагонети могу кренути сами најмање 20 м. Код превоза стоком ова отстојања морају износити најмање 20 м.

Члан 37

На крају сваког колосека мора постојати на сигуран начин учвршћен одбојник који ће у сваком случају спречити да вагонети не сиђу са колосека. Где пруге, ако је клизаво или подводно, мора се поставити шљунком или покрити даскама. Код јаке нагнутих пруга на положене даске морају се прикупити и попречне летвице, да се спречи клизање лица која гурају вагоне.

Окретнице за вагонете морају бити увек тако осигуране да се не могу окретати, када се прелазе преко њих.

Члан 38

На местима, где почиње спуштање или завршава увлачење вагонета помоћу засебних уређаја, за спуштање или увлачење вагонета, мора постојати сигурна брана која ће се отварати тек, пошто су вагонети који се спуштају сигурно укупчани ужетом за спуштање односно пошто вагонети који се увлаче стигну пред врх косине.

За време манипулације са вагонетима на врху косине брана мора бити затворена.

Код увлачења уз косину вагонете треба снабдеи устављачем (мачак).

Код пруга са нагибом већим од 30° треба, по правилу, употребљавати постоља. При превозу постоља вагонет се мора на њему осигурати тако, да се за време превозења не може мицати.

Члан 39

Пролаз пругом за спуштање или увлачење као и сваки рад у близини косине или њеног подножја строго је забрањен, што ће се писмено истаћи на горњој и доњој страни косине.

Члан 40

Пруга која води са косине не сме се продужавати у истом правцу, него мора одмах испод косине скренути, како би се вагонети који се случајно откоче и слете низ косину на том месту преврнули да би се на тај начин избегли несрећни случајеви.

Члан 41

Радници, који на доњој страни косине дочекују или прикочавају вагонете, морају се за време спуштања или увлачења вагонета склонити довољно далеко од пруге. Уколико нема довољно места за склањање у страну, мора се подићи чврст и сигуран заклон.

Члан 42

Вагонети, који се спуштају или увлаче по косини, морају бити на сигуран начин укупчани ужетом за спуштање или увлачење (карабин или сл.).

Кочница за спуштање вагонета низ косину мора бити тако уређена да сама кочи, када се не рукује њоме.

Управљачи кочница или витлова морају бити поуздани и увежбани у свом послу. Они морају сваког дана пре почетка рада прегледати кочнице или витлове. Одговорни технички руководилац мора управљачима кочница или витлова дати потребна улутства за њихов рад.

Члан 43

Кад се скрепером превлачи материјал, стајалиште управљача витла мора бити целисходно осигурано за случај прекида ужета.

Ни кад скрепер мирује, стаза скрепера не сме се прелазити нити се сме њоме кретати.

Радови на скреперу или његовим ужетима смеју се вршити само кад се скрепер не креће.

Између витла скрепера и радилишта треба уредити поуздано сигнално споразумевање.

Члан 44

Механичке дизалице морају бити снабдеване исправном и сигурном кочницом и устављачем.

Ако треба спуштати терет његовом сопственом тежином, дизалица треба да је уређена тако да не може аутоматски наставити убрзано кретање терета.

На покретној механичкој дизалици управљач мора да има одређен простор, из кога му мора да буде омогућен изглед на радилишта и стазу кретања.

Нико се не сме задржавати под висећим теретом. Ако у радном кругу дизалице има људи, кад њима се не сме превозити терет. У таквом случају управљач мора одређеним сигналом упозорити људе да се склопе.

Члан 45

На свакој дизалици мора бити видно истакнуто њено дозвољено оптерећење.

Све делове дизалице изложене напрезању стручно лице мора најмање једанпут годишње испитати у погледу носивости и сигурности дејства. Диза-

лице до носивости од 25 тона имају се испитати 25% већим оптерећењем, а дизалице са већом носивошћу 10% већим оптерећењем од онога које је дозвољено. Код се први испитивање, ово оптерећење треба да траје најмање 20 минута. О извршеним испитивањима мора се водити евиденција.

Дизалицама смеју да рукују само искусна и поуздана лица, која морају свестрано познавати руковање дизалицом, рад који обављају и важеће прописе.

Члан 46

Мостови и рампе, које су подижене изнад површине земље, морају бити солидно конструисани и са стране осигурани довољно jakim летвама. Ако испод њих пролазе људи, морају бити покривени трубини подом, са стране осигурани најмање 6 см високим летвама као и снабдени најмање 1 м високом оградом.

Утоварне рампе са гвозденим плочама морају се на утоварној страни осигурати против пада вагонета гвозденим шинама или дрвеном грађом високом најмање 10 см изнад плоче.

Мостови на јаловиштима морају бити на крајевима тако осигурани, да са њих не могу пасти ни људи ни вагонети.

Радници запослени на утоварним и истоварним мостовима и рампама морају бити заштићени за случај кише кровом или кишним капама.

VII. — Прерада и обрада камена

Члан 47

Све машине, које ломе, дробе, секу и пресецају камен, морају бити осигуране против исцалања већих и мањих делова камена при раду да не би дошло до оштећења запослених лица.

Ове машине могу бити смештене и на отвореном простору, уколико није потребна заштита од временских непогода.

Изнад чељусти великих дробилаца треба поставити решетку са рупама величине камена, који дробилаца може да прими на дробљење да не би дошло до застоја у раду машине, а у циљу да се избегну несрећни случајеви који би могли настати у вези са отклањањем застоја у раду машине, као и да се радници заштите од могућности пада у чељуст дробилаца.

Члан 48

Машине за обраду и резање камена морају бити смештене под кровом у пространим и светлим просторима тако да се у њима несметано обавља рад и саобраћај.

Уређаји за дизање, померање и пренос камена на радништу морају увек бити у исправном стању. Покрећено се мора вршити детаљан преглед ових уређаја и апарата ради испитивања њихове исправности.

Члан 49

Прашина која настаје у затвореним просторима при обради и преради камена код појединих машина и уређаја мора се исисавати са места настајања и изводити ван радног простора.

VIII. — Машинска израда цигле и црпа

Члан 50

Машински уређаји и пресе за циглу и црп морају бити смештени у пространим и светлим просторима,

пријема, тако да буде осигурано довољно простора и светлости за несметан рад, манипулацију и саобраћај у вези са радом.

Транспортери цигле и црпа на местима која служе за рад или саобраћај морају бити заштићени тако, да радници не буду оштећени ни од транспортера, ни због пада предмета са транспортера.

Члан 51

Отвори за убацивање глине у мешалице морају бити снабдени јаким гвозденим решетком, да запослена лица не упадну у отвор мешалице.

Члан 52

Нож на аутоматском столу за сечење цигле мора бити заштићен заштитним оклопом.

Члан 53

Код револвер-пресе за пресовани црп смеју се запошљавати само искусна лица, која су потпуно упозната са опасностима тога посла. Забрањено је вађење отпале глине завлачењем руку под машину. Тај се посао мора обављати подесним алатом.

Члан 54

Тврди предмет, који упадну у направу за мељење или уређаје за пресовање, смеју се водити само пошто се обустави погон и предузму потребне мере, да нешто непажњом или случајно не стави у погон направу или уређаје.

Члан 55

Колица за превоз цигле у сушару морају бити довољно стабилна тако да се не могу лако презрнути.

Отвори, који на поду служе за долавање или спуштање цигле или црпа, морају бити потпуно покривени или оградени за време, док се не ради на тим местима.

Члан 56

Простор изнад кружне пећи мора се добро проветравати. Забрањено је свако непотребно задржавање, као и спавање у простору изнад кружне пећи.

IX. — Хигијена рада

Заштита тела

Члан 57

Радницима, којима су у опасности очи услед летећих делова стења које се обрађује, морају се ставити на расположење заштитне наочари са жичаном мрежом, или штитници за лице и очи. За заштиту осталих радника од летећих делова стења морају се, кад је то потребно, уредити заштитне ограде или мреже.

За заштиту руку од оштрог стења при товарењу или раду, као и код слагања и доношења штапа из кружне пећи лица запослена при тим радovima морају бити снабдевена средствима за заштиту руку (штитници за прсте и дланове, рукавице и сл.).

Заштита од временских непогода

Члан 58

Код радња који се врше на отвореном простору треба у близини радних места подићи просторнију (баруку), где се радници могу склонити у случају

временских непогода а зими повремено грејати. У оваквој просторији треба предвидети и везичице за смештај одећа, као и орманчић са ручном апотеком и потребним санитарским материјалом за пружање прве помоћи озлеђеним лицима.

Ова просторија може се користити и за ручавање, пошто се снабде потребним столовима и седиштима.

В о д а з а п и ћ е

Члан 59

Сви извори питке воде, који се налазе у близини радилишта и станова, имају се већ пре почетка рада осигурати, тј. очистити и оградити да буду опосебни за снабдевање радника здравом и питком водом.

У недостатку здраве и питке воде мора се запосленим радницима ставити на располагање дезинфицирана или прокувана вода са освежујућим додацима.

Н у ж и ц и

Члан 60

За запослена лица мора се поднети довољан број солидно израђених њукица — латрина.

Код израђивања њукица јаме морају бити сасвим затворене и морају се на подесан начин проветравати. Њукичке јаме морају се налазити најмање 30 м далеко од најближих бунара са водом за пиће, а на терезу у нагибу, ниже бунара.

У припреми мора стално бити довољна количина кречног млека (гашени креч рабљакен са 2 до 3 дела воде) или неко друго дезинфекционо средство ради редовне дезинфекције њукица и њукичких јама.

Отстојање њукица од радилишта, по правилу, не сме да буде веће од 100 метара ни мање од 20 метара.

Њукици морају бити ограђени и покривени тако, да лица у њима не буду изложена временским непогодама.

Раднички станови

Члан 61

Већа предузећа са сталним радом која се не налазе у близини насеља те запошљавају раднике из удаљених места обавезна су, да за такве раднике подигну здраве и удобне станове.

У заједничким спаваоницама на свако лице које у њима спава мора да отпадне најмање 10 м³ простора. У једној просторији не сме бити смештено више од 20 лица. Спаваонице морају бити најмање 2,6 м високе. Подови ових просторија морају бити од материјала који се лако чисти и пере, а зидови морају бити погодни за кречење.

Свако лице у заједничким спаваоницама мора имати засебан кревет са потребном постељином. Предузеће је дужно, да постељину заједничких спаваоница одржава у чистом стању повременим прањем. Слама у сламарицама мора се променити најмање једанпут годишње, а то пре почетка радне сезоне а према потреби и више пута.

Просторије у којима се спава не смеју бити претрпане непотребним стварима и у њима се не сме држати никакав алат ни материјал. Чишћење и прање просторија за спавање мора се обављати редовно. За време јаке хладноће просторије за спавање морају се грејати.

У близини радничких станова мора бити довољно здраве и питке воде. За заједничке спаваонице на сваких 6 лица поставиће се по један умиваоник, а на сваких приближно 30 лица и по један прописан њукица.

Уз радничке станове треба да постоји просторија за прање рубља, а по потреби и просторија за дезинфекцију. У случају да се у радничким становама појави гљива или штеточине морају се одмах предузети потребне мере да се униште.

На свим прозорима радничких станова у случају потребе морају се поставити жичане мреже за заштиту од комараца.

X. — Завршне одредбе

Члан 62

Одредбе овог правилника примењиваће се при свим радовима на вађењу камена, глина, песка и шљунка, као и при обради камена и изради цегле, који ће се почети по ступању на снагу овог правилника.

Већ постојећа таква предузећа, која не испуњавају одредбе овог правилника, дужна су да се у што краћем року, а најкасније за једну годину, постепено ускладе са овим прописима.

Рокове за постепено испуњавање прописа овог правилника у већ постојећим предузећима одређиваће надлежни инспектор рада водећи при том рачуна о објективним, материјалним и техничким могућностима.

Члан 63

Све остале хигијенске и техничке заштитне мере при раду у напред наведеном предузећима, које нису обухваћене овим правилником имају се уредити по прописима Општег правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду од 13 јануара 1947 године („Службени лист ФНРЈ“ бр. 16/47).

Члан 64

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“.

V бр 753

14 јула 1948 године

Београд

Министар рада,
Љубчо Арсов, с. р.

586.

На основу чл. 2 и 16 Опште уредбе о комитетима Владе ФНРЈ од 17 априла 1946 године у сагласности са Председником Владе ФНРЈ, Комитет за школе и науку Владе ФНРЈ прописује

П Р А В И Л Н И К

О НАСТАВИ НА МЕДИЦИНСКИМ ФАКУЛТЕТИМА У ФЕДЕРАТИВНОЈ НАРОДНОЈ РЕПУБЛИЦИ ЈУГОСЛАВИЈИ

Члан 1

Рок учења на медицинским факултетима траје 6 година.